

Uchwała Nr XXIX/216/2017
Rady Gminy Obrzycko
z dnia 21 grudnia 2017 roku

w sprawie uchwalenia Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na rok 2018.

Na podstawie art. 4¹ ust. 2 ustawy z dnia 26 października 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (tekst jednolity Dz. U. z 2016 r., poz.487 ze zm.) oraz art. 10 ust. 2 i 3 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (tekst jednolity z 2017 r. Dz. U. poz. 783 ze zm.)

Rada Gminy uchwała, co następuje:

§ 1

Uchwała się Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii dla Gminy Obrzycko na rok 2018, który stanowi załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2

Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Obrzycko.

§ 3

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

PRZEWODNICZĄCY RADY

Włodzisław Janusek

**GMINNY PROGRAM
PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA
PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH
I PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII W GMINIE OBRZYCKO
NA 2018 ROK**

WSTĘP

Podstawą prawną działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii są:

- Ustawa z dnia 26 października 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz.U. z 2016r. poz.487),
- Ustawa z dnia 11 września 2015r. o zdrowiu publicznym (Dz.U. z 2015r. poz.1916),
- Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 4 sierpnia 2016r. w sprawie Narodowego Programu Zdrowia na lata 2016- 2020;
- Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 21 grudnia 2016r. w sprawie rocznej informacji o realizowanych lub podjętych zadaniach z zakresu zdrowia publicznego;
- Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 6 listopada 2013r. w sprawie świadczeń gwarantowanych z zakresu opieki psychiatrycznej i leczenia uzależnień;
- Ustawa o przeciwdziałaniu narkomanii z dnia 29 lipca 2005 roku wraz z późniejszymi zmianami (zwana dalej ustawą o przeciwdziałaniu narkomanii),
- Ustawa o pomocy społecznej z dnia 12 marca 2004 roku wraz z późniejszymi zmianami,
- Krajowy Program Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2011-2016,
- Narodowy Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na lata 2011 – 2015.
- Rekomendacje do realizowania i finansowania gminnych programów profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych w 2017 r.
- Diagnozy Lokalnych Zagrożeń Społecznych zrealizowanych na terenie Gminy Obrzycko w 2016 r.

WPROWADZENIE

Alkohol jest najbardziej popularną substancją psychoaktywną na świecie. Jego spożywanie jest wpisane w naszą kulturę i stanowi element wielowiekowej tradycji. Istnieje społeczne przyzwolenie na spożywanie alkoholu, choć obwarowane pewnymi ograniczeniami:

- a) inicjacja po przekroczeniu pewnej granicy wieku (prawnie różnie wyznaczana w różnych krajach), w Polsce to 18 rok życia,
- b) picie nie może powodować zagrożenia życia i zdrowia innych osób,
- c) zachowanie umiaru,
- d) zakaz picia w określonych miejscach itd.

Konsekwencją picia alkoholu jest nie tylko uzależnienie. Nawet niewielka dawka alkoholu zwiększa prawdopodobieństwo zachowań ryzykownych. Dlatego współczesne działania

edukacyjne i informacyjne ukierunkowane są na zmniejszenie tego ryzyka i ograniczenie kręgu osób korzystających z substancji zmieniających świadomość.

Współczesna profilaktyka stara się dotrzeć do każdej grupy społecznej. Najbardziej rozpowszechnione (co oczywiste), są programy profilaktyczne dla dzieci i młodzieży, należy je jednak uzupełniać o profilaktykę starszych grup wiekowych.

Gminny program profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych jest dokumentem wyznaczającym cele oraz sposoby rozwiązywania problemów alkoholowych oraz związanych z tą sferą życia problemów rodzinnych i społecznych na terenie gminy Obrzycko.

Niniejszy dokument stanowi kontynuację i rozwinięcie działań prowadzonych w latach ubiegłych oraz stanowi integralną część Strategii rozwiązywania problemów społecznych gminy Obrzycko i jednocześnie nawiązuje do Diagnozy przeprowadzonej na terenie gminy Obrzycko w 2016 roku.

I. DIAGNOZA PROBLEMÓW UZALEŻNIEŃ I INNYCH ZAGROŻEŃ SPOŁECZNYCH W GMINIE OBRZYCKO

Diagnoza problemów uzależnień i innych zagrożeń społecznych w gminie Obrzycko.

1. Źródłem informacji dotyczących skali problemów alkoholowych oraz innych uzależnień na terenie gminy są dane Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Ośrodka Pomocy Społecznej, Policji, szkół.

2. Charakterystyka gminy:

Gmina Obrzycko liczy 11 sołectw, w których zamieszkuje 4663 osób, z tego powyżej 18r.ż. zamieszkuje 3469 mieszkańców. Pod względem administracyjnym należy do powiatu szamotulskiego. Pod względem gospodarczym jest gminą typowo rolniczą. Na jej terenie funkcjonują gospodarstwa rolnicze, zakłady usługowe i handlowe. Rolniczy charakter gminy i brak przemysłu zdecydował o sytuacji materialnej mieszkańców. W gminie funkcjonują dwie szkoły podstawowe z oddziałami przedszkolnymi. Ogółem do szkół uczęszcza 344 dzieci i młodzieży.

Alkoholizm to główne źródło niedostatku. Występuje najczęściej w rodzinach ubogich, dotkniętych niepowodzeniami życiowymi i bezrobociem. Nadużywanie napojów alkoholowych stanowi dziś jeden z najpoważniejszych problemów. Zjawisko to stwarza problem złożony i trudny do przezwyciężenia dla wielu mieszkańców i nie zależy od płci, wieku ani poziomu wykształcenia. Jego rozmiar i niszczycielskie działanie daje się zaobserwować wśród osób korzystających z porad i pomocy Gminnej Komisji. Alkoholizm pociąga za sobą liczne, daleko idące skutki społeczne jak: dezorganizacja rodziny, destrukcyjny wpływ na środowisko wychowawcze dzieci, zaniedbywanie pracy prowadzące do bezrobocia, zaburzenia stosunków międzyludzkich, przestępczość. To również jedna z przyczyn bezdomności, osamotnienia, odrzucenia przez rodzinę, braku stałych środków utrzymania, złego stanu zdrowia.

Sprzedaż napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia w miejscu lub poza miejscem sprzedaży może być prowadzona tylko na podstawie zezwolenia wydanego przez Wójta Gminy Obrzycko, po uzyskaniu pozytywnej opinii Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

Handel napojami alkoholowymi:

- liczba punktów sprzedaży napojów alkoholowych- 18
  - sprzedaż gastronomiczna-5 punktów,

- sprzedaż detaliczna-13 punktów.

W gminie na jeden punkt sprzedaży alkoholu przypada średnio 259 mieszkańców, dla porównania w Polsce około 300 mieszkańców.

Spożywanie alkoholu oraz związane z nimi inne problemy społeczne.

„Przyjęto się sądzić, że Polacy piją alkohol często w dużych ilościach. Należałoby więc wnioskować, że istnieje społeczne przyzwolenie, norma, która nie potępia częstego spożywania alkoholu, lecz przeciwnie- czyni je społecznie akceptowanym wzorem postępowania. Jednak nie potwierdza tego rozkład deklaracji, jaki uzyskano podczas badań. W przeprowadzonej ankiecie zbadano postawy i przekonania mieszkańców na temat alkoholu.

Pierwszą z poruszanych kwestii był wiek inicjacji alkoholowej. Okazuje się, że największa ilość mieszkańców (37%) miała styczność z alkoholem po raz pierwszy pomiędzy 16 a 18 r.ż., a znaczna część, bo aż 31% wypija pierwszy alkohol po ukończeniu 18r.ż.

Kolejną kwestią była częstotliwość spożycia alkoholu. Aż 1/10 respondentów to osoby deklarujące abstynencję.

W subiektywnej ocenie większości mieszkańców gminy w okolicy znajduje się odpowiednia ilość punktów sprzedaży alkoholu (60% 0. 36% respondentów deklaruje, że na terenie gminy znajduje się zbyt wiele takich punktów.

Substancje psychoaktywne: niktyna

Pierwszą z poruszanych kwestii był wiek inicjacji nikotynowej. Okazuje się, że zaledwie 5% badanych mieszkańców nigdy nie paliło papierosów. Znaczna część bo aż 75% zapaliła pierwszego papierosa przed 18 rokiem życia. W ostatnim czasie można zaobserwować tendencję do zmniejszenia się ilości osób palących papierosy. Wśród mieszkańców gminy 21% osób pali regularnie papierosy lub e- papierosy. Niepokojące jest to, że łącznie 63% respondentów zna przynajmniej jedną osobę zażywającą substancje psychoaktywne: narkotyki, dopalacze. Wśród najczęściej stosowanych w środowisku lokalnym substancji znalazły się marihuana i haszysz. Kolejne co do popularności okazały się dopalacze. Dopalacze są szczególnie niebezpieczne ze względu na brak wiedzy na temat konsekwencji ich przyjmowania oraz bardzo łatwą dostępność w sklepach internetowych.

II. GŁÓWNE ZADANIA.

Głównym zadaniem w realizacji Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Gminnego Programu Przeciwdziałania Narkomanii na terenie Gminy Obrzycko w 2018 roku jest:

1. zwiększanie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu i narkotyków,
2. udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe i narkotykowe, pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie,
3. prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży, prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, prowadzenie działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych,
4. wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych i narkotykowych,
5. podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 13¹ i 15 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego,
6. inne zadania Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, w tym w szczególności:

- prowadzenie działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie,
- propagowanie modelu spędzania czasu wolnego, rekreacji i rozrywki bez alkoholu,
- promowanie przekonań i postaw społecznych ważnych dla profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych, i narkotykowych,
- działania edukacyjne – środki odurzające, substancje psychoaktywne, wyroby tytoniowe,

III. CELE PROGRAMU.

1. ograniczenie spożywania alkoholu przez dorosłych, eliminacja spożywania alkoholu przez osoby niepełnoletnie,
2. zwiększenie skuteczności egzekwowania prawa zakazującego sprzedaży napojów alkoholowych osobom małoletnim,
3. akceptacja społeczna dla działań zmierzających do ograniczenia spożycia alkoholu.
4. skuteczna informacja o możliwości uzyskania pomocy w przypadku występowania problemów alkoholowych, przemocy i narkomanii w rodzinie.
5. zapobieganie patologiom społecznym wśród dzieci i młodzieży poprzez organizowanie czasu wolnego oraz promowanie zdrowego stylu życia.

Adresatami niniejszego programu są wszyscy mieszkańcy Gminy Obrzycko, a w szczególności dzieci i młodzież.

IV. ZASADY WYDAWANIA I COFANIA ZEZWOLEŃ NA SPRZEDAŻ ALKOHOLU.

Zgodnie z zapisami ustawy z dnia 26 października 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi sprzedaż napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia w miejscu lub poza miejscem sprzedaży może być prowadzona tylko na podstawie zezwolenia. W ustawie uregulowano również przyczyny i tryb cofania zezwoleń.

W przypadku złamania zakazu sprzedaży alkoholu nieletnim lub osobom nietrzeźwym jak również w przypadku złamania zakazu promocji i reklamy napojów alkoholowych gmina może podejmować interwencje i kierować zawiadomienia o przypadkach naruszeń przepisów ustawy do sądu.

Organ zezwalający lub na podstawie jego upoważnienia członkowie gminnej komisji rozwiązywania problemów alkoholowych dokonują kontroli przestrzegania zasad i warunków korzystania z wydanych zezwoleń w tym zgodności prowadzonej działalności z przepisami prawa.

V. ZADANIA GMINNEJ KOMISJI ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH.

Do głównych zadań Gminnej Komisji należy realizacja celów zawartych w Gminnym Programie Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii jak również:

1. przyjmowanie wniosków na leczenie,

2. motywowanie do leczenia, informowanie o szkodliwym działaniu spowodowanym nadużywaniem alkoholu oraz zażywaniem narkotyków (aspekty zdrowotne, społeczne, finansowe)
3. kierowanie na badania osób uzależnionych od alkoholu i narkotyków w myśl ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii,
4. opiniowanie wniosków w sprawie wydania zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych,
5. wypełnianie formularza „Niebieskiej Karty”,
6. udział w posiedzeniach zespołów interdyscyplinarnych, Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych zamierza w 2018 roku realizować następujące działania:
  1. utrzymanie działalności punktu konsultacyjnego porad psychologa dla osób uzależnionych oraz dla ich rodzin,
  2. diagnozowanie i monitorowanie problemów uzależnień na terenie gminy,
  3. finansowanie badań oraz wydawania opinii biegłych sądowych w przedmiocie uzależnienia od alkoholu i narkotyków,
  4. kierowanie osób uzależnionych od alkoholu i narkotyków oraz osób współuzależnionych do poradni odwykowych,
  5. współpraca z pedagogami szkolnymi, nauczycielami, którzy mają bezpośrednią styczność z uzależnieniami wśród uczniów i środowisku rodzinnym uczniów,
  6. prowadzenie i finansowanie działań na terenie szkół programów profilaktycznych dla dzieci i młodzieży, popołudniowe zajęcia profilaktyczno-rekreacyjno-sportowe,
  7. realizowanie działań o charakterze informacyjno-edukacyjnym, profilaktycznym dla mieszkańców gminy Obrzycko,
  8. finansowanie szkoleń dla nauczycieli w obszarze profilaktyki problemowej,
  9. zakupienie i upowszechnienie programów profilaktycznych dla dzieci i młodzieży,
  10. wspieranie aktywnych form wypoczynku dla dzieci i młodzieży, przede wszystkim z rodzin dotkniętych i zagrożonych alkoholizmem, narkomanią, przemocą domową,
  11. propagowanie trzeźwego stylu życia poprzez wspieranie i dofinansowanie imprez popularyzujących taki styl życia,
  12. prowadzenie szkoleń dla sprzedawców i właścicieli sklepów handlujących napojami alkoholowymi,
  13. włączenie się w ogólnopolskie, lokalne kampanie profilaktyczne zmierzające do zwalczania uzależnienia od alkoholu, zażywania narkotyków, oraz innych uzależnień,
  14. zakupienie i rozprowadzenie materiałów edukacyjnych dla społeczności gminnej (ulotki, broszury, plakaty, czasopisma) związanych z profilaktyką antyalkoholową, antynarkotykową oraz innymi uzależnieniami,

15. współpraca z instytucjami występującymi na terenie gminy, tj.: GOPS, Kościół, Policja, Szkoły, Służba zdrowia i inne, między innymi poprzez dofinansowywanie realizowanych przez nich działań, zakupu nagród, na wszelkiego rodzaju zajęcia promujące zdrowy tryb życia, imprezy bez nałogów, alkoholu, narkotyków, papierosów, internetu i innych uzależnień, organizowanych dla mieszkańców, a w szczególności dla młodzieży,

16. współpraca z Sądem, Prokuraturą i Policją w zakresie pomocy w wykrywania zagrożeń,

17. finansowanie udziału w szkoleniach dla członków komisji, osób prowadzących zajęcia w świetlicy środowiskowej, nauczycieli, pracowników socjalnych, funkcjonariuszy policji oraz innych osób działających na terenie gminy, w zakresie przeciwdziałania alkoholizmowi, narkomanii, przemocy w rodzinie,

18. dofinansowanie imprez, akcji, zajęć rekreacyjno-sportowych dla dorosłych i młodzieży na terenie gminy promujących życie bez alkoholu, narkotyków i innych używek, narażonych na spożywanie alkoholu i zażywanie narkotyków,

19. zakup materiałów papierniczych i innych niezbędnych do realizacji programów profilaktycznych w szkołach, świetlicach,

20. zakup materiałów informacyjno-edukacyjnych,

VI. REALIZATORZY I WSPÓLREALIZATORZY PROGRAMU W 2018 ROKU.

1. Wójt Gminy Obrzycko,

2. Rada Gminy Obrzycko,

3. Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,

4. Pracownicy Urzędu Gminy, jednostek organizacyjnych gminy

5. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej,

6. Komisariat Policji w Obrzycku,

8. Zakład Opieki Zdrowotnej,

9. Szkoły Podstawowe,

10. Świetlica Środowiskowa.

VII. ZADANIA GKRPA

1. Przyjęcie zgłoszenia o przypadku wystąpienia nadużywania alkoholu z jednoczesnym wystąpieniem przesłanek z art. 24 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi.

2. Zaproszenie na rozmowę osoby, co do której wpłynęło zgłoszenie i zmotywowanie do leczenia odwykowego.
3. Podejmowanie czynności zmierzających do orzeczenia o zastosowaniu wobec osoby uzależnionej od alkoholu obowiązku poddania się leczeniu w zakładzie leczenia odwykowego.
4. Inicjowanie postępowań opiekuńczych w sprawach dzieci z rodzin alkoholowych.
5. Współpraca z właściwymi komórkami policji.
6. Kontrola przestrzegania zasad i warunków korzystania z zezwolenia w stosunku do podmiotów gospodarczych prowadzących sprzedaż napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia w miejscu lub poza miejscem sprzedaży.
7. Opiniowanie wniosków o wydanie zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych.
8. Podejmowanie działań z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie, profilaktyki szkolnej i rodzinnej oraz pomocy dzieciom z rodzin z problemem alkoholowym.
9. Podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art.13¹ i 15 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego.
10. Udział w szkoleniach przeznaczonych dla członków Gminnych Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.
11. Pokrywanie kosztów sądowych.
12. Ze swojej działalności Komisja sporządza roczne sprawozdanie, które przedkłada do wiadomości Radzie Gminy do dnia 31 marca następnego roku.

VIII. ŹRÓDŁA FINANSOWANIA

Finansowanie Programu odbywać się będzie w ramach środków własnych Gminy pozyskanych w 2018 r. z tytułu opłat za wydanie zezwoleń na sprzedaż i podawanie napojów alkoholowych, zgodnie z ustawą o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi. Planowana kwota na 2018 r. wynosi 41 000,00 zł.

ZASADY WYNAGRADZANIA CZŁONKÓW KOMISJI ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH W GMINIE OBRZYCKO

Zasady wynagradzania członków komisji

1. Członek komisji otrzymuje wynagrodzenie w wysokości 400 zł brutto, jako zryczałtowane wynagrodzenie miesięczne. Jedna nieobecność na posiedzeniu powoduje obniżenie wynagrodzenia o 50%, a następne nieobecności w miesiącu powodują utratę wynagrodzenia w całości. Komisja zbiera się dwa razy w miesiącu.
2. Wypłata wynagrodzenia następuje na koniec każdego miesiąca na podstawie listy obecności.
3. Członkowie GKRPA nie będący pracownikami Urzędu otrzymują zwrot kosztów podróży na zasadach obowiązujących w Urzędzie Gminy Obrzycko.

VIII .Preliminarz wydatków na realizację Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na rok 2018/85-154/

L.p	Nazwa zadania	Plan środków na 2018 r. 85154 - 39.000,00
1	Wynagrodzenie osobowe dla członków Komisji, Psychologa, opiekunów „zielonej szkoły”, świetlicy opiekuńczo- wychowawczej oraz inne koszty związane z funkcjonowaniem Komisji	18400,00
2	Szkolenia z zakresu profilaktyki uzależnień członków Komisji, sprzedawców napojów alkoholowych, nauczycieli i innych	4 000,00
3	Działania z zakresu profilaktyki uzależnień adresowane do różnych grup społecznych- ogólnopolskie kampanie, warsztaty	4 000,00
4	Zakup materiałów edukacyjnych i innych	2 000,00
5	Orzekanie w przedmiocie uzależnień- koszt biegłych sądowych	2 000,00
6	Organizacja świetlicy środowiskowej, różnorodnych form zajęć pozalekcyjnych, wypoczynku, festynów oraz imprez z udziałem dzieci i młodzieży (profilaktyka uniwersalna)	8 400,00
7	Podróże służbowe	200,00

IX .Preliminarz wydatków na realizację Gminnego Programu Przeciwdziałania narkomanii na rok 2018 /85-153/

L.p	Nazwa zadania	Plan środków na 2018 r. 85-153 2000,00
1	Zakup materiałów edukacyjnych i innych	400,00
2	Szkolenia z zakresu profilaktyki uzależnień członków Komisji, nauczycieli i innych	600,00
3	Działania z zakresu profilaktyki uzależnień adresowane do różnych grup społecznych - warsztaty	1000,00

PRZEWODNICZĄCY RADY

Włodzimierz Janasek